

CLIENT UPDATE

בית המשפט העליון מציב גבול ל"מסעות דיג" בלתי מבוססים במסגרת בקשות לאישור תובענות ייצוגיות

2/1/2020

תופעה מוכרת עימה אנו נאלצים להתמודד לא פעם היא של תובעים ייצוגיים אשר מגישים בקשה לאישור תביעה ייצוגית חסרת כל יסוד, רק על יסוד כתבה או שמועה. תובעים אלו מזדרזים להגיש בקשת אישור נטולת תשתית ראייתית המתבססת על תצהיריהם שלהם ועל שברי מידע נוספים ממקורות שאינם קבילים בהליך משפטי. תקוותם של אותם תובעים היא שבית המשפט יעתר לבקשות לגילוי ולעיון במסמכים, ושיתאפשר להם על יסוד המסמכים שיגולו מהמשיבות לבסס את בקשת האישור.

בית המשפט העליון נדרש לסוגיה זו במסגרת **רע"א 552/19 אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ נ' כהן** (31.12.2019) וקבע כי אין לאפשר התנהלות כזו. פסיקה זו צפויה לסייע לנו בסיטואציות דומות בעתיד.

פסק הדין עסק בבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז נגד חברות המייבאות מזגנים לישראל, העוסקת בטענה כי חברות אלה מבצעות הונאה שיטתית בנתוני היעילות האנרגטית של המזגנים שהן מוכרות לציבור לקוחותיהן בישראל.

המבקשים ביססו את התשתית העובדתית לטענותיהם בעיקר על טיוטת דוח של מבקר המדינה, מבלי שאפילו צירפו אותה, כאשר ממילא מדובר במסמך שאינו יכול להוות ראיה בהליך משפטי (מכוח חוק מבקר המדינה), ובהמשך הוסיפו מספר ציטוטים נבחרים שהובאו לכאורה מתוך מסמכים של מכון התקנים ומשרד התשתיות. על בסיס תשתית ראייתית דלה זו הגישו המבקשים בקשה לגילוי ולעיון בשורת מסמכים ארוכה.

מזכיר: תקנה 4(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010 קובעת כי לבית המשפט סמכות לתת צו לגילוי ולעיון במסמכים רק אם מדובר במסמכים הרלוונטיים לשאלות העולות במסגרת בקשת האישור, **ורק אם הועמדה "תשתית ראייתית ראשונית" לקיומם של התנאים הסטטוטוריים לאישור תובענה ייצוגית.**

בית המשפט המחוזי מצא כי קמה התשתית הראייתית הראשונית הנדרשת לצורך מתן צו לגילוי ולעיון במסמכים, תוך שהוא הסתמך גם על טיטת דוח מבקר המדינה, ועל כן קיבל את הבקשה ברובה.

בית המשפט העליון קבע אחרת ופסק שטענות המבקשים כלפי יבואניות המזגנים לוקות במישור העובדתי, שכן מעצם טיבן אינן כאלה שניתן להעיד עליהן מידיעה אישית ונדרש לבססן באמצעות נתונים המגובים בראיות ולפחות בחוות דעת של מומחה רלוונטי.

לפי קביעתו של בית המשפט העליון, מאחר שבחוק מבקר המדינה נקבע במפורש כי פרסומי המבקר אינם קבילים בהליך משפטי ומשום שהציטוטים הנוספים שהובאו הם כלליים ונטולי כל הקשר – לא קמה התשתית הראייתית הראשונית הנדרשת לצורך מתן צו לגילוי ולעיון במסמכים.

על כן, בוטלה החלטתו של בית המשפט המחוזי ואף הוטל ספק בסיכוייה של בקשת האישור כולה.

פסק הדין משרטט את גבולות השימוש בהליכי גילוי ועיון במסמכים לצורך ביסוס תשתית ראייתית של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. בכך, ניתנה גושפנקה לערכאות הדיוניות להשתמש בתקנות תובענות ייצוגיות על מנת לחייב את מי שמתיימרים לשמש כתובעים ייצוגיים לעמוד בסטנדרטים משפטיים גבוהים וראויים יותר, על אף פערי המידע המובנים והמוכרים בין תובעים ייצוגיים לנתבעים.

פסק דין זה נותן בידינו כלי נוסף וחשוב בהדיפת בקשות אישור דלות ונטולות ביסוס המוגשות חדשות לבקרים נגד לקוחותינו.

פרטי קשר

רונן זיו, שותף

מחלקת ליטיגציה

ronenz@meitar.com | 03-6103901

למידע נוסף אודות מחלקת ליטיגציה ויישוב סכסוכים במשרדנו, לחץ **כאן**.

מובהר, כי האמור לעיל הינו מידע כללי, אין בו התייחסות לנסיבות ועובדות ספציפיות ואין לראות בו משום חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי לעניין קונקרטי.

להצטרפות לעדכוני לקוחות לחץ כאן